

Par Talsu pilskalna attīstības koncepciju

Talsu novada būvvaldes vadītājs,
Talsu pilsētas arhitekts Emīls Gulbis

Koncepcijas mērķis

- atjaunot Talsu pilskalna telpiski uztveramo un vēsturisko reljefu
- mazināt apauguma ietekmi uz arheoloģisko pieminekli
- nodrošināt piekļuvi Talsu pilskalnam ikvienam
- labiekārtot Talsu pilskalnu ar kāpnēm, takām, uzejām, labiekārtotām atpūtas un skatu vietām

Koncepcijas mērķis

- mazināt antropogēno slodzi
- veidot Talsu pilskalna par Talsu pilsētas un novada vēstures vēstnesi saviem iedzīvotājiem un ikvienam ceļotājam

Pašreizējā situācija

- Talsu pilskalns ir valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis, nozīmīgākā senvēstures liecība
- Talsu pilskalnā 20.gs 30.gados tika veikti arheoloģiskie izrakumi, vērtības atrodas krātuvēs
- 20.gs 60.gadu beigās uzbūvēta Talsu katlumāja ar ķieģeļu skursteni
- Talsu pilskalns ir apaudzis un strauji aizaug
- Talsu pilskalnā ir iestaigātas daudzas takas, kas ir erozijas ierosinātāji

Pašreizējā situācija

- esošais labiekārtojums ir nolietots un nedrošs
- stipri ierobežota pieejamība, lietus un ziemas laikā pieejamība ir ierobežota un tā ir bīstama
- NKMP ekspertu vairākkārtējs Talsu pilskalna apsekojums, situācijas konstatācija, priekšlikumu sniegšana
- par Ādolfā Karnupa veiktos arheoloģiskos izrakumos konstatēto senvēsturi un tā ievērojamo nozīmi Latvijas vēstures izzināšanā ārtelpā nav izvietota informācija
- izstrādāta Talsu pilskalna labiekārtošanas koncepcija

Pieredze Latvijā

- Tērvetes pilskalns (Cukurkalns)
- Kandavas pilskalns (Baznīckalns)
- Mežotnes pilskalns

Tērvetes pilskalns (Cukurkalns)

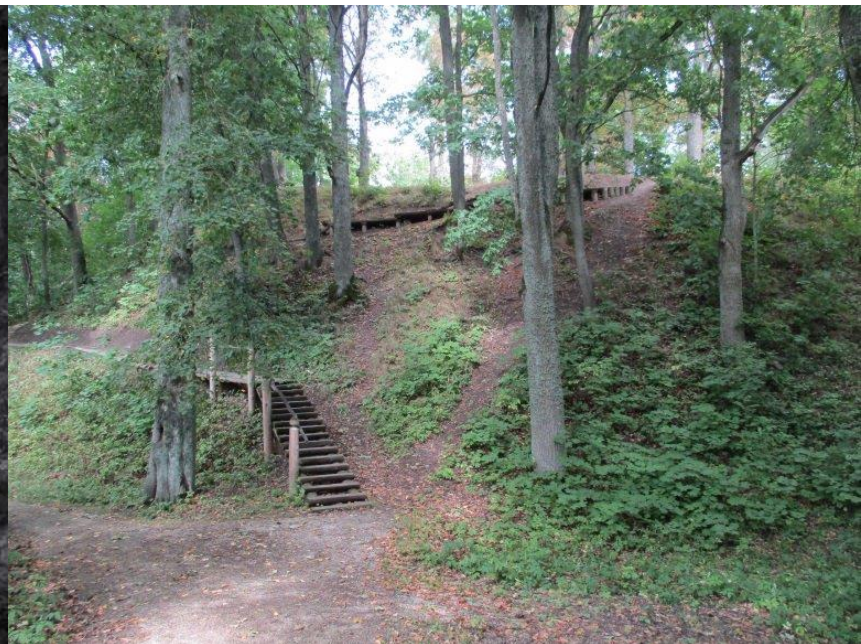
- labiekārtots, regulāra apauguma tīrīšana

Kandavas pilskalns (Baznīckalns)

- regulāra apauguma tīrīšana

Mežotnes pilskalns

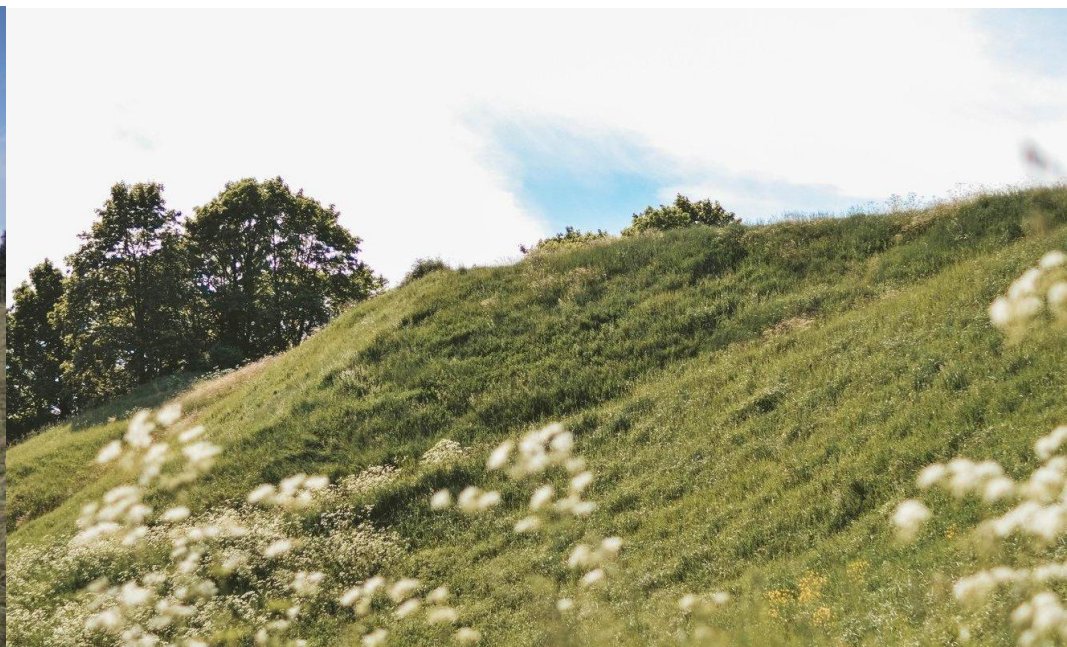

- tiks uzlabota infrastruktūra un aizbērts arheoloģisko izrakumu vieta, attīrīti galvenie skatu punkti

Pieredze ārpus Latvijas

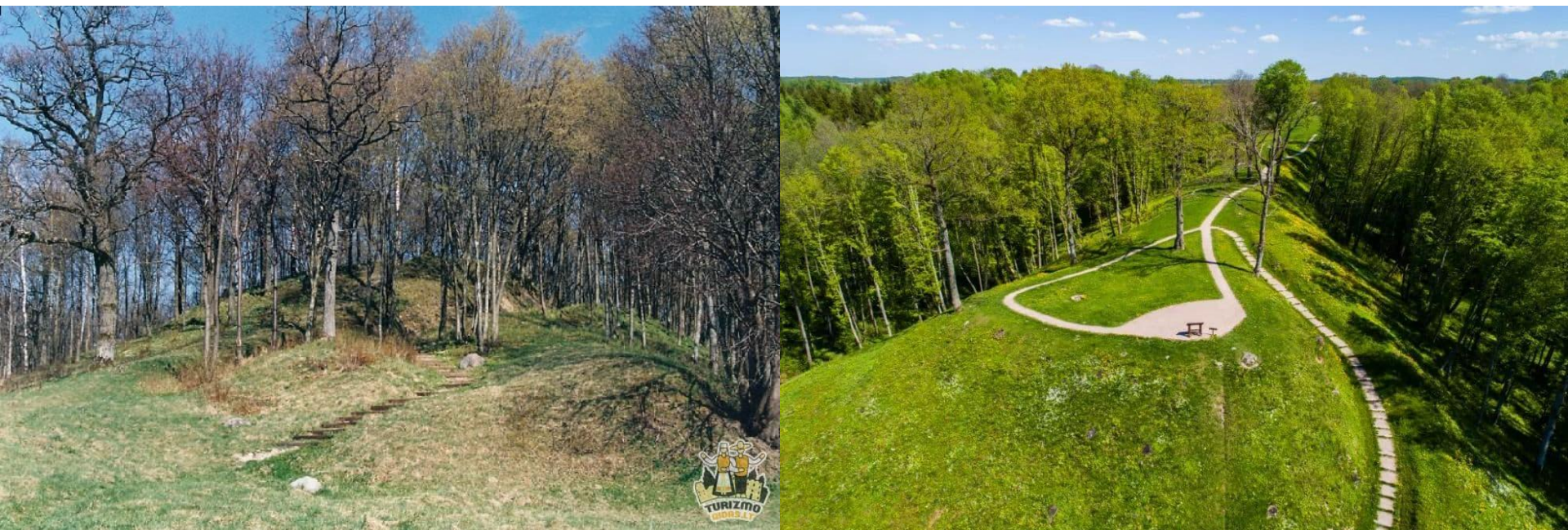
- Padas lielais un mazais pilskalns (EST)
- Kalnišķu pilskalns (LT)
- Ukmerģes pilskalns (LT)

Padas pilskalni (EST)

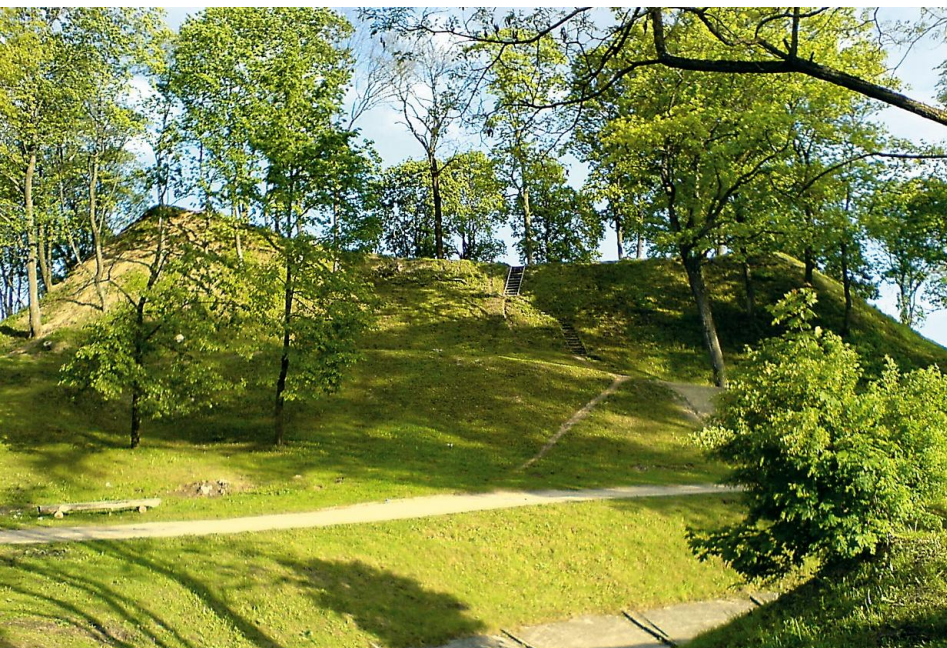
- regulāra apauguma tīrīšana, ainavu skatu atvēršana

Kalnišķu pilskalns (LT)

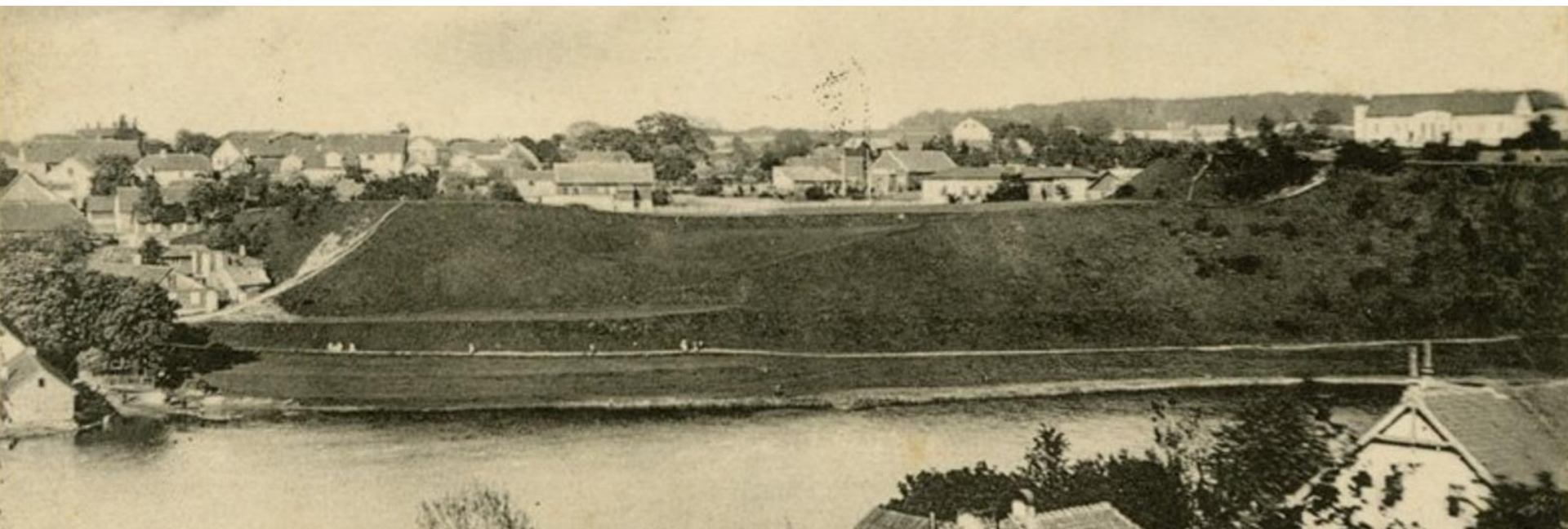
- apauguma noņemšana un infrastruktūras uzlabošana

Ukmergės pilskalns (LT)

- apauguma noņemšana un vides pieejamības nodrošināšana

Talsu pilskalns

- Talsu pilskalns 20.gs sākumā

Talsu pilskalns

- Talsu pilskalns 20.gs 30.gadu beigās

Talsu pilskalns

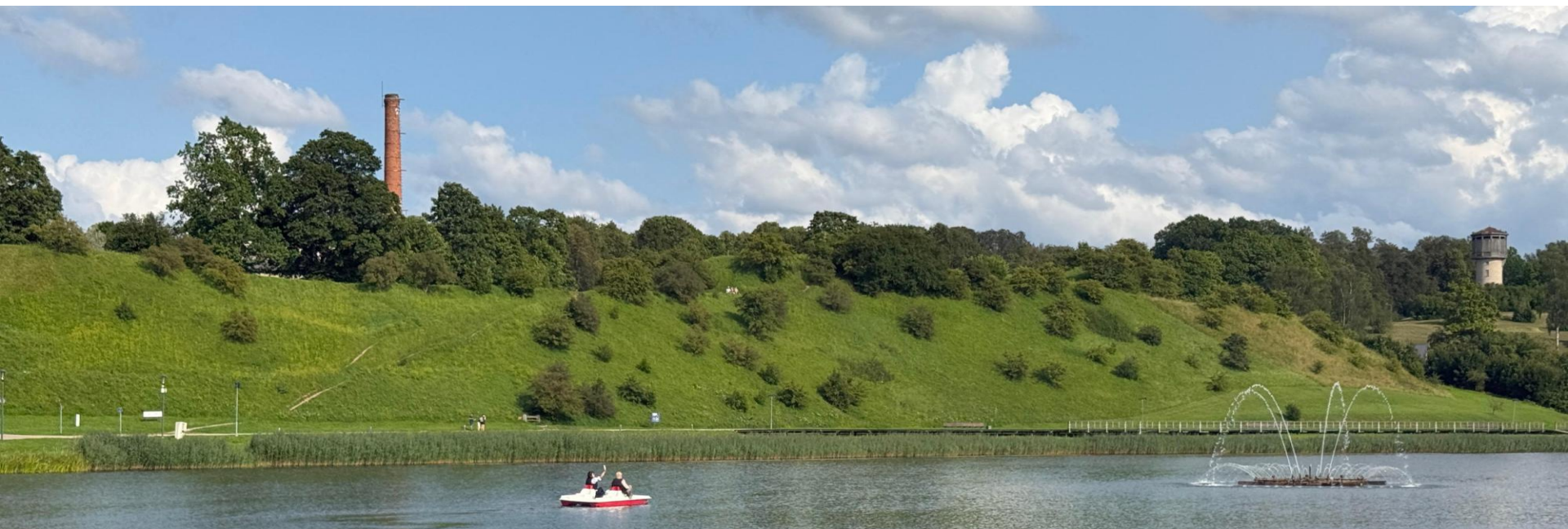
- Talsu pilskalns 20.gs 80.gados pirms apauguma noņemšanas

Talsu pilskalns

- Talsu pilskalns 20.gs 80.gados pēc apauguma noņemšanas

Talsu pilskalna tēla atjaunošana

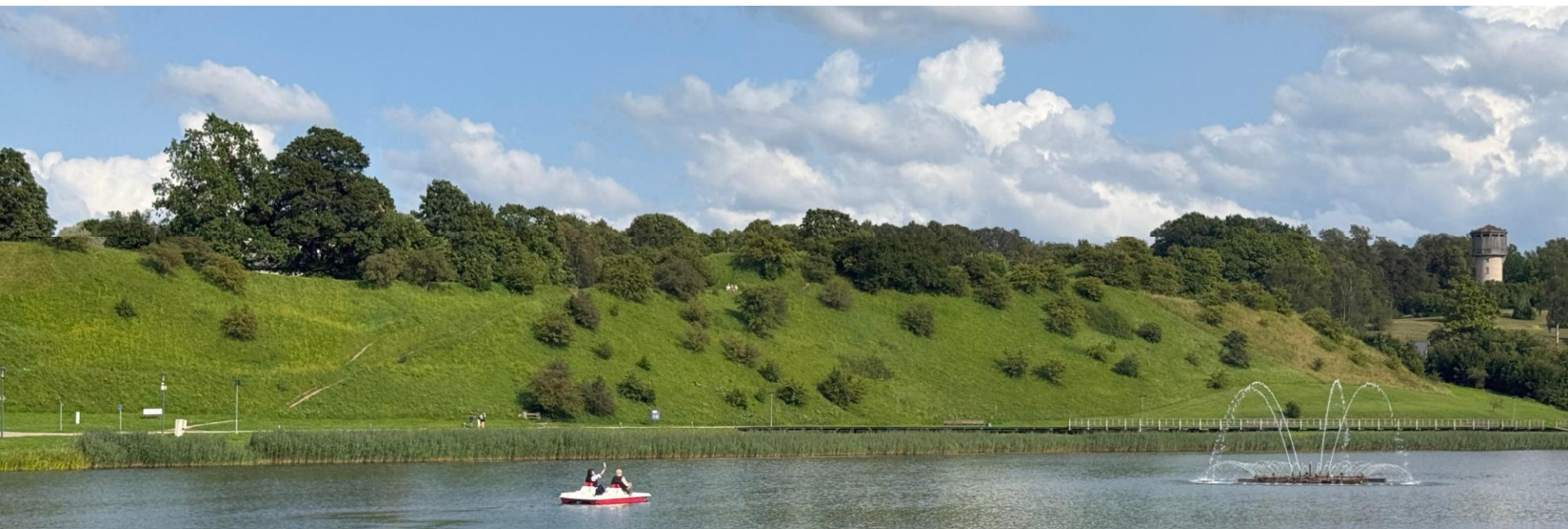
- skursteņa demontāžas iespējas un risinājumi

Talsu pilskalna tēla atjaunošana

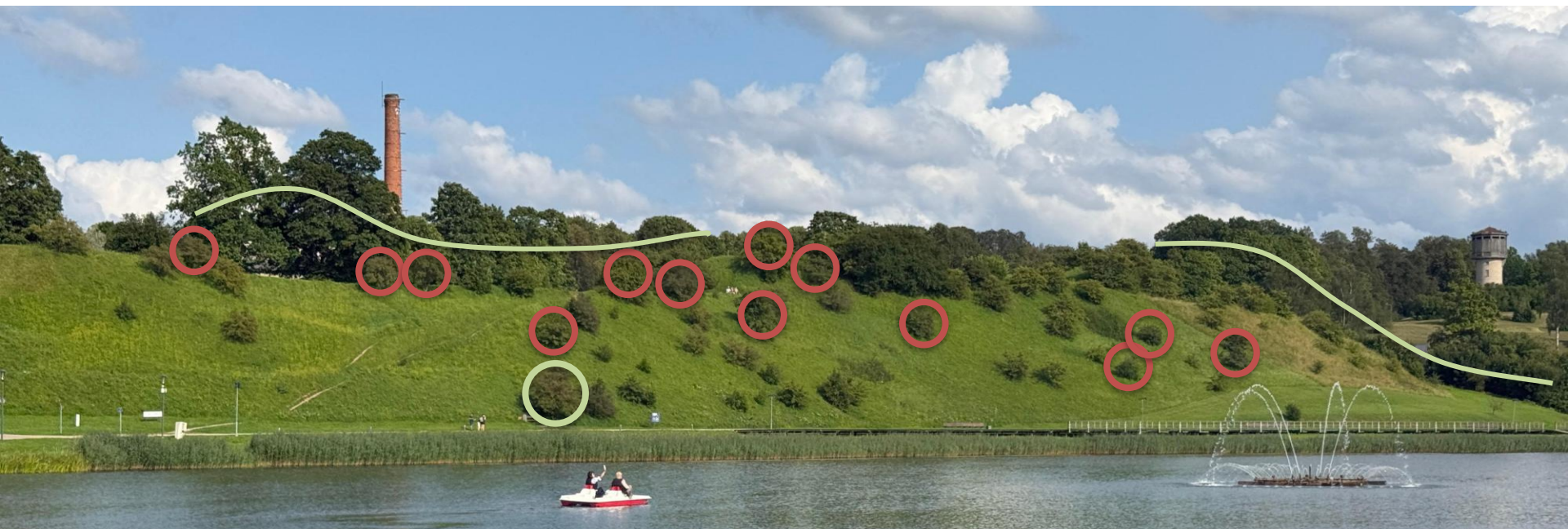
- skursteņa augstuma samazināšana par 1/3

Talsu pilskalna tēla atjaunošana

- skursteņa demontāža

Talsu pilskalna tēla atjaunošana

- esošā situācija

Talsu pilskalna tēla atjaunošana

- esošā situācija

Talsu pilskalna labiekārtošana

- izstrādāta Talsu pilskalna labiekārtošanas koncepcija:
 - atjaunot ziemeļu daļas kāpnes un izveidot jaunas no Talsu ezera promenādes
 - izbūvēt pastaigu takas no pilskalna ziemeļu daļas līdz galvenajam skatu laukumam
 - izveidot stāvvietas pilskalna austrumu daļa ar celiņu no tām apkalpošanas transportam un personām ar kustību traucējumiem līdz galvenajam skatu laukumam
 - izvietot dažāda veida labiekārtojuma elementus, kā norādes, informācijas stendus, solus, atkritumu urnas
- saskaņota ar Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes Arheoloģijas un vēstures daļu

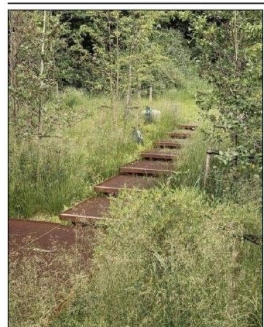
Talsu Pilskalna labiekārtojuma koncepcijas priekšlikums

M 1:500

Foto no esošajām kāpnēm Pilskalnā - nepieciešama to kāpņu atjaunošana.

Piekļūstamības nodrošināšanai, atjaunojamas esošās kāpnes, maksimāli saglabājot esošo trajektoriju un kāpņu platumu.

Piekļūstamības nodrošināšanai, izveidojamas kāpnes, maksimāli saglabājot esošo trajektoriju un, ja iespējams pārāk nepalielinot platumu.

Izveidojamo taku segums - blīvētas grants šķembu (smalkas frakcijas) maisījums, taku malās, lai nodrošinātu, ka materiāls neieplūstu zālienā ierīkojamas apmales - metāla vai koka.

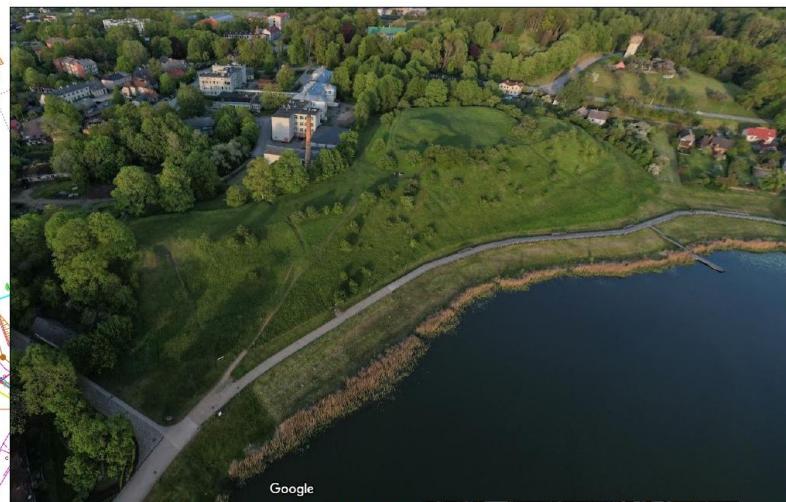

Gar ceļa malu izvietotas rūsinātas caurules, kurās ievietots elektrības kabelis

Koka platforma novietota vietā, kur jau dabiski izveidojušies skatu vieta ar vērtīgiem skatu punktiem.

Šajās koka platformā iespējams iestrādāt zvīņpus vai neitrāla dizaina sēdekļus, lai apkārtnē vide/ainava netiktu piesārņota ar papildus labiekārtojuma elementiem. Individuāla vai pieskaņota dizaina sēdekļi vai sēdvirsma, tiktu iestrādātas vai izvietotas uz koka platformas.

Piekļūstamības nodrošināšanai ierīkots gājēju ceļš personāma ar invaliditāti - betona ceļš ar speciālu rievojumu kombinācijā ar metāla režģi, kas nodrošinātu ceļa platumu apkalpojošam transportam.

Autostāvvietas un āra tualete personām ar invaliditāti.

Stiprinātas grants neregulāri laukumiņš, kas veidots vietā, kur jau izveidojušies atpūtas vieta ar vērtīgiem skatu punktiem.

Informācijas stends, ar Pilskalna karti un tā aprakstu piemērotā augstumā un izpildījumā, lai tā būtu pieejama arī cilvēkiem ar invaliditāti.

Izstrādāja: Linda Purviņa
Talsu novada būvvaldes
Arhitektūras nodaļas ainavu arhitekts

leguvumi

- atklāts reljefs ļauj uztvert pilskalna struktūru un vēstījumu
- pilskalns bez apauguma, kā ainaviski visefektīgākais visā Kurzemē, prezentēs Kuršu pilskalna veidolu, radot priekšstatu par senatnē nozīmīgo Kuršu saimniecisko un politisko centru
- nodrošinās pilskalna drošu pieejamību jebkurā gadalaikā visām vecuma grupām, kā arī personām ar kustību traucējumiem

leguvumi

- tiek veicināta arheoloģijas aizsardzība
- īpaši skaista svētku, latvisko gadskārtu rituālu vieta Talsos
- vēsturiskās atmiņas, arheoloģijas pētījumu prezentācijas vide
- izkopta unikālā pilsētas ainava un tai raksturīgā identitāte
- paplašināta Talsu pilsētas pievilcība, sekmējot ienākošo tūrismu

Paldies par uzmanību!

Talsu novada būvvaldes vadītājs,
Talsu pilsētas arhitekts Emīls Gulbis

Jautājumi, ierosinājumi ...